

T.C.
SAYIŞTAY BAŞKANLIĞI

EJDER AŞ.

2021 YILI
SAYIŞTAY DENETİM RAPORU

Ekim 2022

Tel : 90 (312) 295 30 00
Fax : 90 (312) 295 48 00

www.sayistay.gov.tr
sayistay@sayistay.gov.tr

İnönü Bulvarı No: 45
06520 Balgat-Çankaya/ANKARA

İÇİNDEKİLER

1.	KAMU İDARESİ HAKKINDA BİLGİ.....	1
2.	KAMU İDARESİNİN SORUMLULUĞU.....	4
3.	SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU	4
4.	DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI.....	5
5.	İÇ KONTROL SİSTEMİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ	5
6.	DENETİM GÖRÜŞÜ.....	7
7.	DENETİM BULGULARI.....	7

KISALTMALAR

A.Ş. Anonim Şirketi

Kariyer A.Ş. Kariyer Organizasyon İnsan Kaynakları Toplu Ulaşım İnşaat Taahhüt Enerji Ticaret Sanayi ve Anonim Şirketi

SGK Sosyal G¼venlik Kurumu

TL T¼rk Lirası

VUK Vergi Usul Kanunu

BULGU LİSTESİ

A. Denetim Görüşünün Dayanağı Bulgular

1. Dava Safhasında Bulunan Alacakların Şüpheli Ticari Alacaklar Hesabında İzlenmemesi
2. İşletmenin Esas Faaliyet Konusu Dışındaki Borçlarının Diğer Çeşitli Borçlar Hesabında İzlenmemesi
3. Kullanılan Yazılım ve Programların Haklar Hesabı Yerine Demirbaşlar Hesabında İzlenmesi
4. Maddi Duran Varlıklar İçin Amortisman Ayrılmaması
5. Sosyal Güvenlik Kurumuna Olan ve Yapılandırılan Borçların İlgili Hesaplarda İzlenmemesi

B. Diğer Bulgular

1. Belediye Meclisi Kararı Olmadan ve Mevzuata Uygun Olmayan Şekilde Diğer Belediye Şirketlerine Borçlanması
2. Çalışanlar İçin Yemek Hizmeti Alımının İhale Yapılmadan Doğrudan Sözleşme İmzalanmak Suretiyle Yapılması
3. Çalışanlar ile Yapılan Hizmet Sözleşmelerinde Ücrete Yer Verilmemesi
4. Doğrudan Temin Kapsamında Yapılan Alımlarda Yasaklılık Teyidinin Yapılmaması
5. Kredi Kartı ile Yapılan Tahsilatın Banka Hesabına Aktarılmasında Mevzuatla Belirlenen Sürenin Aşılması
6. Şirket İşletmelerinde Yemek Kartı ile Ödeme Kabul Edilmesine Yönelik İlgili Firmayla Yapılan Anlaşmada Komisyon Oranına Yer Verilmemesi
7. Şirket Tarafından İlane Çıkılmadan Mevsimlik İşçi Alımı Yapılması
8. Şirketin Personelinin Erzurum Büyükşehir Belediyesinde Görevlendirilmesi
9. Şirketin Envanter Defterinin Mevzuatın Öngördüğü Bilgiyi İçermemesi
10. Şirketin Mali Kaynaklarının Kamuya Ait Olan Mevduat ve Katılım Bankalarında Değerlendirilmemesi

11. Yasal Geçerliliği Olmayan Alacak Temliknamelerinin Kabul Edilmesi Sonucu, Şirket Alacaklarının Şüpheli Alacak Haline Gelme Riski Oluşması

12. Yönetim Kurulu Tarafından Bazı Harcamaların Parasal Sınırlarının Belirlenmemesi

1. KAMU İDARESİ HAKKINDA BİLGİ

1.1. Mevzuat ve Görevler

04.07.2016 tarih ve 2016/46 sayılı Belediye Meclis kararı ve 2016 yılı Ağustos ayı Özelleştirme Yüksek Kurulu kararıyla Erzurum Palandöken ve Konaklı Kayak Merkezi Turizm ve Tic. San. A.Ş. Erzurum Büyükşehir Belediyesine devredilmiştir. Şirket 2016 yılında yapılan unvan değişikliği ile Ejder Kayak Merkezleri Turizm İnşaat Taahhüt Danışmanlık Organizasyon Fuarcılık Sanayi ve Ticaret Anonim Şirketi (EJDER A.Ş.) adıyla faaliyetlerini yürütmektedir. Şirketin sermayesinin tamamı Erzurum Büyükşehir Belediyesine aittir.

EJDER A.Ş.'nin faaliyet alanı şirket ana sözleşmesinde gösterilmiş olup genel olarak, turizm işletmeciliği, inşaat taahhüt, fuarcılık ve danışmanlık ile iştigal etmektedir.

Şirket, yasalara ve kuruluş amacına uygun olan işlerin yapılması için Türkiye sınırları içinde taşınmaz tasarruf ve bunların üzerinde aynı hak tesis edebileceği gibi bunları alıp satabilir, kira ile işletebilir veya kiraya verebilir.

EJDER A.Ş. kamu hukukuna ve özel hukuka tabi olarak kurulmuş olup faaliyetlerini ise temel olarak Türk Ticaret Kanunu, Büyükşehir Belediyesi Kanunu ve Borçlar Kanunu'na tabi olarak gerçekleştirmektedir. Ayrıca şirket gerçekleştireceği ihaleli işlemlerde Kamu İhale Kanunu ve Kamu İhale Sözleşmeleri Kanunu'na tabidir.

1.2. Teşkilat Yapısı ve İnsan Kaynakları

Şirket, 6102 sayılı Türk Ticaret Kanunu hükümleri doğrultusunda kurulmuş anonim bir şirkettir. Dolayısıyla, yönetim kurulu tarafından temsil ve idare olunur. Yönetim kurulu üyeliğine ancak gerçek kişiler seçilebilir. Pay sahibi olan bir tüzel kişi yönetim kurulu üyesi olamaz. Ancak, tüzel kişinin temsilcisi olan gerçek kişiler yönetim kurulu üyesi olarak seçilebilir. Yönetim kurulu niteliği gereği sürekli bir organdır.

Anonim şirket yönetim kurulu; ortakların sermayelerinin korunması ve değerlendirilmesini, şirket alacaklılarının da alacaklarını emanet ettikleri, idare ve temsile yetkili bir organdır. Yönetim kurulu, anonim ortaklığın kanunla öngörölmüş zorunlu bir organdır.

Şirketin yönetim organı olan yönetim kurulu, ortakları temsilen 9 üyeden oluşmaktadır.

Yönetim Kurulu üyeleri 24.03.2021 tarihli Genel Kurul kararı ile seçilmişlerdir. Şirketin idari birimlerini; Genel Müdürlük, İnsan Kaynakları, Muhasebe, Bilgi İşlem, Teknik Ofis, Satış Pazarlama ve Satın Alma Birimleri oluşturmaktadır. Şirkette çalışan personel sayısı, 31.12.2021 tarihi itibarıyla 218 kişidir. Çalışan personel 4857 sayılı İş Kanunu'na tabidir.

1.3. Mali Yapı

EJDER AŞ'nin nominal sermaye tutarı 12.700.000,00 TL olup sermayesinin tamamı ödenmiştir. Erzurum Büyükşehir Belediyesi, Şirketin %100 oranındaki hissesine sahiptir. EJDER AŞ'nin iştiraki bulunmamaktadır.

Şirket, bünyesinde bulunan kayak merkezinde turizm işletmeciliği yapmaktadır. Kayak merkezinde bulunan konaklı tesisler, kafeterya ve kayak pistleri şirketin ana gelirlerini oluşturmaktadır. Bunun yanında, kayak malzemeleri kiralama mağazalarında yapmış olduğu kiralamalar ile lift, gondol, teleferik gibi yerlere giriş bileti satışından elde edilen gelirler de Şirketin diğer önemli gelir kalemleridir.

Gelir tablosuna bakıldığında, Şirket 2019 yılında 81.835,34 TL dönem net karı elde ederken, 2020 yılında 1.732.976,46 TL dönem net zararı açıklamıştır. 2021 yılında ise 882.504,80 TL dönem net karı elde etmiştir. Dünya çapında yaşanan COVID-19 salgını kaynaklı olarak turizm işletmeciliğinin belli dönemler arasında kapanması ve faaliyetlerin aksaması nedeniyle 2020 yılında EJDER AŞ de olumsuz etkilenmiş ve 2020 yılında 1.732.976,46 TL dönem net zararı açıklamıştır.

1.4. Muhasebe ve Raporlama Sistemi

1.4.1 Şirketin Muhasebe Sistemi

6102 sayılı Kanun'da, Kanun'a tabi gerçek ve tüzel kişilerin, 213 sayılı Vergi Usul Kanunu'nun (VUK) defter tutma ve kayıt zamanıyla ilgili hükümleri ile aynı Kanun'un 175 ve mükerrer 257'nci maddelerinde yer alan yetkiye istinaden yapılan düzenlemelere uymak zorunda olduğu belirtilmiştir. Söz konusu yetkiye istinaden Hazine ve Maliye Bakanlığı tarafından (1) Seri no.lu Muhasebe Sistemi Uygulama Genel Tebliği 26.12.1992 tarihinde yayımlanmış ve 01.01.1994 tarihinden itibaren yürürlüğe girmiştir. Şirketin tabi olduğu muhasebe sistemi (1) Seri no.lu Muhasebe Sistemi Uygulama Genel Tebliği'nde yer alan Tekdüzen Hesap Planıdır.

Şirket, muhasebe kayıtlarını 213 sayılı VUK ile Muhasebe Sistemi Uygulama Genel Tebliği ilkelerine uygun şekilde ve 7/A seçeneğine göre tutmaktadır. 7/A seçeneğinde, giderler yapıldıkları anda ilgili defter-i kebir hesaplarına fonksiyon esasına göre kaydedilirken, söz konusu giderler aynı zamanda yardımcı defterlerde hem çeşit esasına hem de ilgili gider yerlerine göre izlenir. 2020 yılı Aktif Toplamı 4.613.700 TL veya Net Satışlar Toplamı 9.227.100 TL'yi aşan üretim ve hizmet işletmeleri, 2021 yılında maliyet hesaplarını 7/A seçeneğine göre tutmak zorundadırlar.

1.4.2 Şirketin Raporlama Sistemi

Anonim şirketin finansal tabloları hakkındaki hükümlere 6102 sayılı Türk Ticaret Kanunu'nda yer verilmiştir. Kanun'un 514 ve 515'inci maddelerine göre yönetim kurulu, geçmiş hesap dönemine ait, Türkiye Muhasebe Standartlarında öngörülmüş bulunan finansal tablolarını, eklerini ve yıllık faaliyet raporunu, bilanço gününü izleyen hesap döneminin ilk üç ayı içinde hazırlar ve genel kurula sunar. Anonim şirketin finansal tabloları, Türkiye Muhasebe Standartlarına göre şirketin malvarlığını, borç ve yükümlülüklerini, öz kaynaklarını ve faaliyet sonuçlarını tam, anlaşılabilir, karşılaştırılabilir, ihtiyaçlara ve işletmenin niteliğine uygun bir şekilde; şeffaf ve güvenilir olarak; gerçeği dürüst, aynen ve aslına sadık surette yansıtacak şekilde çıkarılır.

Kanun'un 516'ncı maddesine göre yönetim kurulunun yıllık faaliyet raporu ise, Şirketin, o yıla ait faaliyetlerinin akışı ile finansal durumunu, doğru, eksiksiz, gerçeğe uygun ve dürüst bir şekilde yansıtmalıdır. Yıllık faaliyet raporunda finansal durum, finansal tablolara göre değerlendirilir.

6102 sayılı Türk Ticaret Kanunu'nun 88'inci ve Geçici 1'inci maddeleri uyarınca tâbi oldukları kanunlar gereği defter tutmakla yükümlü olan gerçek veya tüzel kişi tacirler, münferit veya konsolide finansal tablolarını Kamu Gözetimi, Muhasebe ve Denetim Standartları Kurumu tarafından yayımlanan Türkiye Muhasebe Standartlarına (TMS) uygun olarak hazırlamaları gerekmektedir. Ayrıca aynı maddelerde Kurumun değişik işletme büyüklükleri ve sektörler için özel standartlar koymaya ve düzenlemeler yapmaya yetkili kılındığı belirtilmiştir.

Şirket, Bağımsız Denetime Tabi Olacak Şirketlerin Belirlenmesine Dair 2018/11597 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile belirlenen aktif toplamı, net satış hasılatı ve çalışan sayısı olmak üzere üç ölçütten en az ikisinin eşik değerini art arda iki hesap dönemi aşma şartını yerine

getiremediği için 2021 yılında bağımsız denetime tabi olma şartlarını taşımamaktadır.

1.4.3 Şirket Tarafından Denetime Sunulan Defter, Tablo ve Belgeler

Kamu İdaresi Hesaplarının Sayıştaya Verilmesi ve Muhasebe Birimleri ile Muhasebe Yetkililerinin Bildirilmesi Hakkında Usul ve Esaslar'ın 5'inci maddesi gereğince hesap dönemi sonunda Sayıştay Başkanlığına gönderilmesi gereken defter, tablo ve belgelerden aşağıda yer alanlar denetime sunulmuştur;

- Birleştirilmiş veriler defteri,
- Geçici ve kesin mizan,
- Bilanço,
- Gelir tablosu,

Şirketin denetimi; yukarıda belirtilen defter, tablo ve belgeler ile Usul ve Esaslar'ın 8'inci maddesinde yer alan diğer belgeler dikkate alınarak yürütülüp sonuçlandırılmıştır.

Denetim görüşü, Şirketin tabi olduğu geçerli finansal raporlama çerçevesi kapsamındaki temel mali tabloları olan bilanço ve gelir tablosuna verilmiştir.

2. KAMU İDARESİNİN SORUMLULUĞU

Denetlenen kamu idaresinin yönetimi, tabi olduğu muhasebe standart ve ilkelerine uygun olarak hazırlanmış olan mali rapor ve tabloların doğru ve güvenilir bilgi içerecek şekilde zamanında Sayıştaya sunulmasından, bir bütün olarak sunulan bu mali tabloların kamu idaresinin faaliyet ve işlemlerinin sonucunu tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir olarak yansıtmasından ve ister hata isterse yolsuzluktan kaynaklansın bu mali rapor ve tabloların önemli hata veya yanlış beyanlar içermemesinden; kamu idaresinin gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğundan; mali yönetim ve iç kontrol sistemlerinin amacına uygun olarak oluşturulmasından, etkin olarak işletilmesinden ve izlenmesinden, mali tabloların dayanağını oluşturan bilgi ve belgelerin denetime hazır hale getirilmesinden ve sunulmasından sorumludur.

3. SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU

Sayıştay, denetimlerinin sonucunda hazırladığı raporlarla denetlenen kamu idarelerinin mali yönetim ve iç kontrol sistemlerini değerlendirmek, mali rapor ve tablolarının güvenilirliğine ve doğruluğuna ilişkin görüş bildirmek, gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin

hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmekle sorumludur.

4. DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI

Denetimlerin dayanağı; 6085 sayılı Sayıştay Kanunu, uluslararası denetim standartları, Sayıştay ikincil mevzuatı ve denetim rehberleridir.

Denetimler, kamu idaresinin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmek ve mali rapor ve tablolarının kamu idaresinin tüm faaliyet ve işlemlerinin sonucunu doğru ve güvenilir olarak yansıttığına ilişkin makul güvence elde etmek ve mali yönetim ve iç kontrol sistemlerini değerlendirmek amacıyla yürütülmüştür.

Kamu idaresinin mali rapor ve tabloları ile bunları oluşturan hesap ve işlemlerinin doğruluğu, güvenilirliği ve uygunluğuna ilişkin denetim kanıtı elde etmek üzere yürütülen denetimler; uygun denetim prosedürleri ve tekniklerinin uygulanması ile risk değerlendirmesi yöntemiyle gerçekleştirilmiştir. Risk değerlendirmesi sırasında, uygulanacak denetim prosedürlerinin tasarlanmasına esas olmak üzere, mali tabloların üretildiği mali yönetim ve iç kontrol sistemleri de değerlendirilmiştir.

Denetimin kapsamını, kamu idaresinin mali rapor ve tabloları ile gelir, gider ve mallarına ilişkin tüm mali faaliyet, karar ve işlemleri ve bunlara ilişkin kayıt, defter, bilgi, belge ve verileri (elektronik olanlar dâhil) ile mali yönetim ve iç kontrol sistemleri oluşturmaktadır.

Bu hususlarla ilgili denetim sonucunda denetim görüşü oluşturmak üzere yeterli ve uygun denetim kanıtı elde edilmiştir.

Ancak bu hususlarla ilgili 2021 yılı denetimine ilişkin olarak denetimi yürütmek ve denetim görüşü oluşturabilmek için gerekli olan. Özkaynak Değişim Tablosu kamu idaresi yönetimi tarafından sağlanmamıştır.

5. İÇ KONTROL SİSTEMİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ

5018 sayılı Kamu Malî Yönetimi ve Kontrol Kanunu'nun "*Kapsam*" başlıklı 2'nci maddesinde yer alan "*Bu Kanun, merkezi yönetim kapsamındaki kamu idareleri, sosyal güvenlik kurumları ve mahallî idarelerden oluşan genel yönetim kapsamındaki kamu idarelerinin malî yönetim ve kontrolünü kapsar. Avrupa Birliği fonları ile yurt içi ve yurt dışından kamu idarelerine sağlanan kaynakların kullanımı ve kontrolü de uluslararası*

anlaşmaların hükümleri saklı kalmak kaydıyla, bu Kanun hükümlerine tâbidir. Düzenleyici ve denetleyici kurumlar, bu Kanunun sadece 3, 7, 8, 12, 15, 17, 18, 19, 25, 42, 43, 44, 47, 48, 49, 50, 51, 52, 53, 54, 68, 76 ve 78'inci maddelerine tabidir.” hükümlerinden anlaşılacağı üzere; Belediye şirketi olan EJDER AŞ, 5018 sayılı Kanun kapsamında yer almamaktadır. Dolayısıyla Şirket; 5018 sayılı Kanun’un Beşinci Kısımında ayrıntılı şekilde düzenlenen iç kontrol ve iç denetim mevzuatına ve ayrıca Kanun’a dayanarak çıkarılan alt mevzuat düzenlemelerine tabi değildir.

6102 Sayılı Türk Ticaret Kanunu’nun yönetim ve temsil ile ilgili esaslar başlığı altında yönetim kurulunun görev dağılımını düzenleyen 366’ncı maddesinin ikinci fıkrasında düzenlenen *"Yönetim kurulu, işlerin gidişini izlemek, kendisine sunulacak konularda rapor hazırlamak, kararlarını uygulamak veya iç denetim amacıyla içlerinde yönetim kurulu üyelerinin de bulunabileceği komiteler ve komisyonlar kurabilir"* hükmü ile şirketlerde denetim komitelerinin kurulması konusunda yönetim kuruluna yetki verilmiştir. Ancak bu düzenleme ile belli bir ölçütü esas alan, bir gereklilik ya da zorunluluk öngörülmemiştir

Aynı Kanun’un 378’inci maddesinde ise; *"Pay senetleri borsada işlem gören şirketlerde, yönetim kurulu, şirketin varlığını, gelişmesini ve devamını tehlikeye düşüren sebeplerin erken teşhisi, bunun için gerekli önlemler ile çarelerin uygulanması ve riskin yönetilmesi amacıyla, uzman bir komite kurmak, sistemi çalıştırmak ve geliştirmekle yükümlüdür. Diğer şirketlerde bu komite denetçinin gerekli görüp bunu yönetim kuruluna yazılı olarak bildirmesi hâlinde derhâl kurulur ve ilk raporunu kurulmasını izleyen bir ayın sonunda verir. (2) Komite, yönetim kuruluna her iki ayda bir vereceği raporda durumu değerlendirir, varsa tehlikelere işaret eder, çareleri gösterir. Rapor denetçiye de yollanır.*” denilmektedir.

Kanun’un 366’ıncı ve 378’inci maddeleri birlikte değerlendirildiğinde, borsada işlem gören şirketlerde iç kontrol sisteminin kurulması zorunluluk iken diğer şirketlerde isteğe bağlı bırakılmıştır. Kanun’un 378’inci maddesinde belirtildiği gibi denetçinin gerekli görüp bunu yazılı olarak yönetim kuruluna bildirmesi halinde iç kontrol sisteminin kurulması diğer şirketlerde de zorunludur.

Ejder AŞ zorunlu olmamasına rağmen iç kontrollerin geliştirilmesi için çalışmalar yürütmektedir. Şirket üst yönetimi İç kontrollerle ilgili çalışanlara yapmaları gerekenleri yazılı olarak bildirilmiş ve şirket etik sözleşmesi düzenlenip şirket personeli tarafından imzalanmıştır. Ayrıca personelin gelişimi için eğitimler düzenlenmiştir. Şirkette yer değiştirme, üst görevlere atanma, eğitim, özlük hakları gibi insan kaynakları yönetimine ilişkin hususlar yazılı olarak

belirlenip personele duyurulmuştur. iç kontrol komisyonu faaliyetlerini yürütmekte olup faaliyet planı oluşturulmuştur. Ancak mali tabloların ilk altı aylık uygulama sonuçları ve ikinci altı aya ilişkin beklenti ve hedefleri, süresi içerisinde kamuoyuna duyurulmamaktadır.

6. DENETİM GÖRÜŞÜ

Erzurum Büyükşehir Belediyesi Ejder Kayak Merkezleri Turizm İnşaat Taahhüt Danışmanlık Organizasyon Fuarcılık Sanayi ve Ticaret Anonim Şirketinin 2021 yılına ilişkin yukarıda belirtilen ve kamu idaresi tarafından sunulan; geçerli finansal raporlama çerçevesi kapsamındaki mali rapor ve tablolarının, “Denetim Görüşünün Dayanağı Bulgular” bölümünde belirtilen hesap alanları hariç tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir bilgi içerdiği kanaatine varılmıştır.

7. DENETİM BULGULARI

Raporda yer alan bulgular, denetimler sonucunda tespit edilen hususlara kamu idaresi tarafından verilen cevapların değerlendirilmesi suretiyle düzenlenmiştir.

A. DENETİM GÖRÜŞÜNÜN DAYANAĞI BULGULAR

Bu bölümde, mali rapor ve tablolara verilen görüş ile ilgili olan bulgular yer almaktadır.

BULGU 1: Dava Safhasında Bulunan Alacakların Şüpheli Ticari Alacaklar Hesabında İzlenmemesi

Şirketin dava safhasında bulunan alacakları olmasına rağmen bu alacaklar 128-Şüpheli Ticari Alacaklar Hesabında izlenmemiştir.

213 sayılı VUK'un “Şüpheli alacaklar” başlıklı 323’üncü maddesinde; Dava veya icra safhasında bulunan alacaklar şüpheli alacak sayılır, denilmektedir

12.1992 tarih ve 21447 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan 1 seri no.lu Muhasebe Sistemi Uygulama Genel Tebliği’nin “Tekdüzen Hesap Çerçevesi, Hesap Planı ve Hesap Planı

Açıklamaları” başlıklı ekinde ise; 128-Şüpheli Ticari Alacaklar hesabı açıklanmış ve dava veya icra safhasına aktarılmış senetli ve senetsiz alacakların bu hesaba kaydedileceği belirtilmiştir.

EJDER AŞ'nin yılı hesaplarında dava konusu olmuş alacakları olmasına rağmen 128-Şüpheli Ticari Alacaklar Hesabı yerine 120-Gelirlerden Alacaklar Hesabı kullanılmıştır. Şirket cevabında ise, dava konusu olmuş alacakları için 128-Şüpheli Ticari Alacaklar Hesabının 2022 yılı itibarıyla kullanılmaya başlandığını belirtmiştir. Ancak bu durum 2021 yılı mali tablolarındaki hatayı düzeltmemektedir.

Yukarıdaki mevzuat hükümleri gereğince, dava konusu olmuş alacakların 128- Şüpheli Ticari Alacaklar Hesabında izlenmesi gerekmektedir.

BULGU 2: İşletmenin Esas Faaliyet Konusu Dışındaki Borçlarının Diğer Çeşitli Borçlar Hesabında İzlenmemesi

Şirketin faaliyet konusu ile ilgili olmayan senetsiz borçlarını 339-Diğer Çeşitli Borçlar Hesabı yerine, 320-Satıcılar Hesabında izlediği tespit edilmiştir.

213 sayılı VUK'un 175 ve mükerrer 257'nci maddelerine dayanılarak Maliye Bakanlığınca çıkarılan 1 sıra no.lu Muhasebe Sistemi Uygulama Genel Tebliği'nde; 32-Ticari Borçlar grubunun kuruluşun ticari ilişkileri nedeniyle ortaya çıkan senetli ve senetsiz borçlarının kaydedildiği hesapları kapsadığı ve 320-Satıcılar Hesabında işletmenin faaliyet konusu ile ilgili her türlü mal ve hizmet alımlarından kaynaklanan senetsiz borçların izlendiği belirtilmiştir. Ayrıca 33-Diğer Borçlar Hesap grubunda; herhangi bir ticari nedene dayanmadan meydana gelmiş ve en çok bir yıl içinde ödenmesi düşünülen borçların kaydedildiği hesapların yer alacağı ifade edilmiştir.

Ejder AŞ'nin 320-Satıcılar Hesabı'nın alt hesapları incelenmiş ve personele ödenen gıda yardımlarından dolayı S... firmasına olan borçların bu hesapta izlendiği görülmüştür.

Şirket cevabında ise, ilgili borçlanmalar faaliyet konusu kapsamında değerlendirildiği için 320-Satıcılar hesabında takip edildiğini belirtmiştir. Ancak mevzuat hükmünde; 32-Ticari Borçlar grubunun kuruluşun ticari ilişkileri nedeniyle ortaya çıkan senetli ve senetsiz borçlarının kaydedildiği hesapları kapsadığını, 33-Diğer Borçlar Hesap grubunun herhangi bir ticari nedene dayanmadan meydana gelmiş ve en çok bir yıl içinde ödenmesi düşünülen borçların kaydedildiği hesapların yer alacağı ifade edilmiştir. Anlaşılacağı üzere ticari faaliyet konusu dışında gerçekleşen borçlanmaların 33-Diğer Borçlar Hesap grubunda izlenmesi

gerekmektedir. Aynı zamanda idare, 2022 yılı itibariyle ticari faaliyet konusu dışındaki bu tür borçlanmalar için 339-Diğer Çeşitli Borçlar Hesabının kullanılacağını belirtmiştir fakat bu durum 2021 yılı mali tablolarındaki hatayı düzeltmemektedir.

Yukarıdaki açıklamalar uyarınca söz konusu borçların 339-Diğer Çeşitli Borçlar Hesabında izlenmesi gerekmektedir.

BULGU 3: Kullanılan Yazılım ve Programların Haklar Hesabı Yerine Demirbaşlar Hesabında İzlenmesi

Şirketin çeşitli iş ve işlemleri için kullandığı yazılım programları Haklar Hesabında izlenmediği tespit edilmiştir.

26.12.1992 tarih ve 21447 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 1 sıra no'lu Muhasebe Sistemi Uygulama Genel Tebliği'nde Tek Düzen Hesap Çerçevesi, Hesap Planı ve açıklamalarına göre imtiyaz, patent, lisans, ticari marka ve unvan gibi belirli bir bedel ödenerek elde edilen hukuki tasarrufların 26-Maddi Olmayan Duran Varlıklar Hesap Grubu içinde yer alan 260-Haklar Hesabında izlenmesi gerekmektedir. 25-Maddi Duran Varlıklar Hesap Grubu içinde yer alan 255-Demirbaşlar Hesabı ise, işletme faaliyetlerinin yürütülmesinde kullanılan her türlü büro makine ve cihazları ile döşeme, masa, koltuk, dolap, mobilya gibi maddi varlıkların izlendiği hesaptır.

Yapılan incelemede, Şirketin kullandığı ve toplam bedeli 1.100.674,00 TL olan üç programın 255-Demirbaşlar Hesabında muhasebeleştiği ve 260-Haklar Hesabının kullanılmadığı tespit edilmiştir. Şirket tarafından kullanılan yazılım ve programların 260-Haklar Hesabı yerine, 255-Demirbaşlar Hesabında izlenmesi neticesinde, 2021 yılı mali tablolarında bu hesaplarla ilgili tam ve doğru bilgi sunulmamıştır.

Şirket cevabında, 2022 yılı itibariyle yazılım ve programların haklar hesabında izlenmeye başlandığını belirtmiştir fakat bu durum 2021 yılı mali tablolarındaki hatayı düzeltmemektedir.

Tek Düzen Hesap Çerçevesine göre, Şirketin iş ve işlemlerinin takibi için kullandığı yazılım ve programların 255-Demirbaşlar Hesabı yerine, 260-Haklar Hesabında izlenmesi gerekmektedir.

BULGU 4: Maddi Duran Varlıklar İçin Amortisman Ayrılmaması

Şirket aktifinde kayıtlı maddi duran varlıklar için amortisman ayrılmadığı tespit edilmiştir.

26.12.1992 tarih ve 21447 mükerrer sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 1 sıra no'lu Muhasebe Sistemi Uygulama Genel Tebliği'nde Tek Düzen Hesap Çerçevesi, Hesap Planı ve açıklamalarına yer verilmiştir. Buna göre; maddi duran varlıkların kullanılacakları süre dikkate alınarak, hesaben yok edilmesini sağlamak amacıyla amortisman ayrılmalı ve 257-Birikmiş Amortismanlar Hesabı'nda izlenmelidir.

Şirketin son üç yıl bilançosu incelendiğinde, 257-Birikmiş Amortisman Hesabına kayıt yapılmadığı, hesapta geçmişten gelen bir tutarın bulunduğu, ancak kaynağının tam olarak bilinmediği anlaşılmıştır. 2021 yılında ise, 253-Tesis Makine ve Cihazlar Hesabına 141.600,00 TL, 255-Demirbaşlar Hesabına 3.436.686, 97 TL tutarında yeni varlık kaydı yapılmıştır.

Şirketin duran varlıklarından amortisman tabi olanlar için ilgili mevzuatına göre amortisman ayırma işlemlerinin yapılmaması neticesinde, 2021 yılı mali tablolarında maddi duran varlıklar ile giderler hesabının tam ve doğru bilgi sunmadığı değerlendirilmektedir.

Şirket cevabında, 2020 ve 2021 yılında yaşanan dünya çapındaki covid-19 salgını nedeni ile şirketin belirli dönemlerde faaliyetini durdurmak ya da kısmi olarak çalışmak durumunda kaldığını ve şirketin karlılığına olumsuz etkisi olacağı düşünülerek amortisman ayrılmadığını belirtmiştir. Aynı zamanda 2022 yılında amortisman ayrılacağını ifade etmiştir. Ancak amortisman ayrılmasında mevzuat hükmünde mücbir sebepler halinde istisnai bir durumdan söz edilmemektedir.

333 Sıra No.lu VUK Genel Tebliği başta olmak üzere duran varlıkların amortisman uygulamasına ilişkin düzenlemeler yapılmış, maddi duran varlıkların faydalı ömürleri ile amortisman oranlarına yer verilmiştir. Anılan Tebliğ başta olmak üzere diğer yasal düzenlemeler de dikkate alınarak, Şirket tarafından duran varlıklar için amortisman ayrılması ve ilgili hesaplarda takip edilmesi gerekmektedir.

BULGU 5: Sosyal Güvenlik Kurumuna Olan ve Yapılandırılan Borçların İlgili Hesaplarda İzlenmemesi

Şirketin çeşitli kanun hükümlerine göre yapılandırılan ve bir yıldan uzun vadeli hale

gelen Sosyal Güvenlik Kurumu (SGK) prim borçları, 368-Vadesi Geçmiş Ertelenmiş veya Taksitlendirilmiş Vergi ve Diğer Yükümlülükler Hesabı ile 438-Kamuya Olan Ertelenmiş veya Taksitlendirilmiş Borçlar Hesabında izlenmemektedir.

12.1992 tarih ve 21447 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan (1) sıra No.lu Muhasebe Sistemi Uygulama Genel Tebliği’nin “III-C Temel Mali Tabloların Düzenlenme İlkeleri” bölümünün “Yabancı Kaynaklara İlişkin İlkeler” kısmında; işletmenin bir yıl veya normal faaliyet dönemi içinde vadesi gelen borçlarının, bilançoda kısa vadeli yabancı kaynaklar grubu içinde, bir yıl veya normal faaliyet dönemi içinde vadesi gelmemiş borçlarının ise, bilançoda uzun vadeli yabancı kaynaklar grubu içinde gösterileceği belirtilmiştir.

Yine aynı Tebliğ’in “V-C Hesap Planı Açıklamaları” bölümünde, 368-Vadesi Geçmiş Ertelenmiş veya Taksitlendirilmiş Vergi ve Diğer Yükümlülükler Hesabı açıklamasına göre; bu hesap, Kanuni süresi içerisinde ödenmeyen vergi ve yükümlülükler ile erteleme ve taksitlendirme süresi bilanço tarihinde bir yıldan az olan vergi ve yükümlülükleri kapsar.

438-Kamuya Olan Ertelenmiş veya Taksitlendirilmiş Borçlar Hesabının açıklamasına göre de bu hesap; kamuya olan vergi ve benzeri borçlardan vadesinde ödenmeyip ertelenmiş veya taksite bağlanmış olup bir yıldan daha uzun bir sürede ödenecek olan kısmının izlendiği hesaptır.

Yukarıda yer verilen mevzuat hükümleri çerçevesinde, kanuni süresinde ödenmeyen, ertelenen veya taksitlendirilen yükümlülüklerin vadelerine göre, 368 veya 438 No.lu hesaplarda izlenilmesi gerekmektedir. Ancak Şirketin SGK’ya vadesinde ödenmeyen ve yapılandırılan prim borçları olduğu halde, bu yükümlülükler Şirketin mali tablolarında, 368 ve 438 no.lu hesapların yerine 361-Ödenecek Sosyal Güvenlik Kesintileri Hesabında 2.112.145,08 TL’lik değer ile izlenmektedir. Bu husus muhasebenin temel ilkelerinden dönemsellik ve tam açıklama kavramı ile bağdaşmamaktadır.

Şirket cevabında, 2022 yılı itibariyle düzeltme yapılarak muhasebe kayıtlarında İlgili Hesaplarda izlenmeye başlanacağı belirtse de bu durum 2021 yıl mali tablolarındaki hatayı düzeltmemektedir.

Şirketin yapılandırılmış borçlarının 2021 yılında ödenmesi gereken kısmının 368-Vadesi Geçmiş Ertelenmiş veya Taksitlendirilmiş Vergi ve Diğer Yükümlülükler Hesabında; vadesi bir yıldan fazla olan yapılandırılmış prim borçlarının ise, 438-Geçmiş Ertelenmiş veya Taksitlendirilmiş Vergi ve Diğer Yükümlülükler Hesabında izlenmesi gerekmektedir.

B. DİĞER BULGULAR

Bu bölümde, mali rapor ve tablolara verilen görüş ile ilgili olmayan bulgular yer almaktadır.

BULGU 1: Belediye Meclisi Kararı Olmadan ve Mevzuata Uygun Olmayan Şekilde Diğer Belediye Şirketlerine Borçlanması

Erzurum Büyükşehir Belediyesi Meclis kararı olmadan, şirket yönetim kurulu kararı ile diğer belediye şirketlerinden borçlanılmış ve 2020-2021 yıllarından alınan toplam 4.895.000,00 TL borcun, 195.000,00 TL'lik kısmı nakit, kalanı alacağın temlik yoluyla şirket hesaplarına aktarıldığı tespit edilmiştir.

5393 sayılı Belediye Kanunu'nun "Borçlanma" başlıklı 68'inci maddesinin (e) bendinde; belediyelerin sermayesinin yüzde ellisinden fazlasına sahip oldukları şirketlerin, en son kesinleşmiş bütçe gelirlerinin, 213 sayılı VUK'a göre belirlenecek yeniden değerlendirme oranıyla artırılan miktarının yılı içinde toplam yüzde onunu geçmeyen iç borçlanmayı belediye meclisinin kararı, yüzde onunu geçen iç borçlanma için ise, meclis üye tam sayısının salt çoğunluğunun kararı ve Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığının onayı ile yapabilecekleri hüküm altına alınmıştır.

Anılan yasa hükmüne aykırı olarak, Ejder A.Ş. 24.03.2021 tarih 2021/10 sayılı Yönetim Kurulu Kararı ile Erzurum Büyükşehir Belediyesi iştirak şirketlerinden limitsiz borçlanma kararı almıştır.

Bu çerçevede, Ejder AŞ Büyükşehir Belediyesinin şirketlerinden Kariyer Organizasyon İnsan Kaynakları Toplu Ulaşım İnşaat Taah. Enerji Tic .San. A.Ş.'ye (Kariyer A.Ş). 2021 yılında 1.395.000,00- TL borçlanmıştır. 2020 yılında ise, belediye meclisi veya yönetim kurulu kararı olmaksızın aynı şirketten 3.500.000,00 TL borç alınmıştır. Ejder AŞ yönetim kurulunun borçlanma yetkisi olmadığı halde, 2020 ve 2021 yıllarında toplam 4.895.000,00-TL borçlanmıştır.

Öncelikle belirtmek gerekir ki; 5393 sayılı Kanun belediye meclisinin borçlanmaya ilişkin kararlarını sınırlamıştır. Kanun'un 68'inci madde hükmüne göre, belediye meclisi belediye şirketlerine limitsiz borçlanma yetkisi veremez.

Ayrıca Erzurum Büyükşehir Belediyesinin % 100 sermayesine sahip olduğu bu iki şirket arasında herhangi bir ticari borç/alacak ilişkisi bulunması da mümkün değildir. Buna rağmen, 2020 ve 2021 yıllarında alınan borcun tamamı, temlik hakkı mevzuatla kısıtlanmış olan Erzurum Büyükşehir Belediyesinin personel şirketi Kariyer AŞ tarafından alacağın temlikiyle ödenmiştir.

Ayrıca yapılan incelemede; söz konusu temlikin noter tarafından onaylanmadığı görülmüştür. Hizmet Alımlarına Ait Tip Sözleşmesi'nde "*Temliknamelerin noterlikçe düzenlenmesi ve idare tarafından istenilen kayıt ve şartları taşınması zorunludur.*" denilmektedir. Aynı şekilde, Mahalli İdareler Harcama Belgeleri Yönetmeliği'nin "*Ödemenin kimlere yapılacağı*" başlıklı 7/g maddesine göre; noterce onaylanmış alacak temliknamesinin varlığı halinde ödemenin alacağı temellük eden kişiye yapılması gerekmektedir.

Türk Borçlar Kanunu'na göre, temlikin yazılı şekilde yapılması yani yazılı bir temlik sözleşmesinin varlığı şekil şartı olarak yeterli iken, kamudan olan alacakların temlikinde böyle bir sözleşmenin ayrıca noterce onaylanmış olması da gerekmektedir. Dolayısıyla, noter onaylı olmayan sözleşmeye istinaden kamudan olan alacaklarda hak sahibi (alacaklı) sıfatının kazanılması yasal olarak mümkün değildir. Anılan yasal düzenlemeler çerçevesinde, alacağın temliki ile Ejder AŞ'ye borçlu duruma gelen Erzurum Büyükşehir Belediyesinin söz konusu borcu ödemesi mevzuatla kısıtlanmış olduğu için ödenmemesi gerekir.

Şirket cevabında, 2020 ve 2021 yılında yaşanan dünya çapındaki covid-19 salgını nedeni ile belirli dönemlerde faaliyetini durdurmak ya da kısmi olarak çalışmak durumunda kaldığını, bu salgının olumsuz etkileri nedeni ile şirketin nakit desteğe ihtiyaç duyduğu için söz konusu borçlanmaların yapıldığını, 2022 yılı içerisinde borçlanmaların durdurulduğunu ve borçların ödendiğini, 2022 yılı ilgili borçlanmaları için meclis kararı alındığını belirtmiştir. Yukarıda açıklanan yasal düzenlemeler nedeniyle; Ejder AŞ mali bütçenin yetersizliğini ve salgın nedeniyle faaliyetlerini kısmen veya tamamen durdurmak zorunda kaldığını gerekçe göstererek gerçekleştirdiği yetkisiz borçlanma, asıl borçlu Büyükşehir Belediyesinin ödeme yetkisinin olmadığı karşılıksız bir alacağa dönüşmüş olmaktadır.

Şirket borçlanmasında Belediye Kanunu hükümlerine; alacağın temlikinde ise, Borçlar Kanunu ile ilgili diğer yasal düzenlemeler gözetilerek, şirketin borçlanma amacına uygun yöntemlerin seçilmesi önem arz etmektedir.

BULGU 2: Çalışanlar İçin Yemek Hizmeti Alımının İhale Yapılmadan Doğrudan Sözleşme İmzalanmak Suretiyle Yapılması

Şirket çalışanları için yemek hizmeti alımı ihaleye çıkılmadan, bir firma ile 02.03.2020 tarihinde doğrudan süresiz sözleşme imzalanarak karşılanmıştır.

4734 sayılı Kamu İhale Kanunu'nun 2'nci maddesine göre; belediyelerin doğrudan ya da dolaylı olarak sermayesinin yarısından fazlasına sahip olduğu şirketler Kanun kapsamındadır. Dolayısıyla her türlü kaynaktan karşılanan mal veya hizmet alımları ile yapım işlerinin Kanun hükümlerine göre yürütülmesi gerekmektedir. Aynı Kanun'un "İstisnalar" başlıklı 3'üncü maddesinin (g) bendiyle; belediye şirketlerinin ticari ve sınai faaliyetleri çerçevesinde doğrudan mal ve hizmet üretimine veya ana faaliyetlerine yönelik ihtiyaçların temini için yapacakları ve belirli bir limiti aşmayan mal veya hizmet alımlarının belli şartlar altında istisna hükümleri kapsamında gerçekleştirilmesine imkân tanınmıştır. Ancak çalışanların yemek ihtiyacının karşılanması amacıyla yapılan alımların ticari ve sınai faaliyet çerçevesinde veya ana faaliyetlerine yönelik ihtiyacın temini kapsamında düşünülmemeyeceği açıktır.

4734 sayılı Kamu İhale Kanunu'nun 22'nci maddesinin (d) bendinde, belli tutarı aşmayan ihtiyaçların doğrudan temin usulüyle karşılanmasına imkân tanınmış olup, 2021 için bu limit 121.405,00 TL olarak belirlenmiştir. Yapılan incelemede, Ejder AŞ tarafından çalışanları için yemek alım bedeli olarak tedarikçi firmaya, 2020 yılında 408.396,06 TL; 2021 yılında ise 723.342,79 TL ödeme yapıldığı tespit edilmiştir.

Dolayısıyla şirket çalışanlarının yemek ihtiyacının karşılanması amacıyla yapılan alım, doğrudan temin limitlerini de aşmıştır. Kamu idaresi cevabında ise, 2022 yılında yeniden ihaleye çıkılarak hizmet alımı yapılması için gerekli hazırlıklar başlatıldığı belirtilmiştir.

Şirketin 4734 sayılı Kanun'un 3/g maddesi istisnası kapsamında olmayan ve doğrudan temin limitinin de üzerinde kalan yemek hizmeti alımının, Kamu İhale Kanunu'nda düzenlenen ihale usulleri ile temin edilmesi gerekmektedir.

BULGU 3: Çalışanlar ile Yapılan Hizmet Sözleşmelerinde Ücrete Yer Verilmemesi

Çalışanlar ile yapılan hizmet sözleşmelerinde ücretlere yer verilmemiş ve ücretler yazılı olarak bildirilmemiştir.

22.5.2003 tarihli ve 4857 sayılı İş Kanunu'nun 8'inci maddesinde iş sözleşmesi; "*bir tarafın (işçi) bağımlı olarak iş görmeyi, diğer tarafın (işveren) da ücret ödemeyi üstlenmesinden oluşan sözleşmedir.*" şeklinde tanımlanmış, Kanun'da aksi belirtilmedikçe iş sözleşmelerinin özel bir şekle tabi olmadığı ancak süresi 1 yıl veya daha fazla olan iş sözleşmelerinin yazılı olarak yapılmasının zorunlu olduğu belirtilmiştir.

Aynı maddede yazılı iş sözleşmesi yapılmaması durumunda, işveren tarafından işçiye en geç iki ay içinde temel ücret ve varsa eklerinin de yer aldığı yazılı belge verilmesi gerektiği düzenlenmiştir.

Yukarıda yer verilen mevzuat hükümleri uyarınca, iş sözleşmesi yazılı yapılsa da yapılmasa da ücret ve eklerinin mutlaka yazılı olarak belirlenmesi ve işçiye tebliğ edilmesi gerekmektedir.

Yapılan incelemede, şirket çalışanları ile yazılı iş sözleşmesi imzalandığı, ancak sözleşmelerde ücrete ilişkin bir düzenlemeye yer verilmediği, işveren tarafından işçi ücretlerine ilişkin yazılı bir belgenin de işçiye tebliğ edilmediği anlaşılmıştır. Şirket yönetimi tarafından işçilere ücretlerinin sözlü olarak iletildiği belirtilmiştir. Ancak Kanun'da açıkça belirtildiği üzere, işçi ücretlerinin yazılı olarak belirlenmesi ve işçilere bildirilmesi gerekmektedir. Bu düzenlemeye uyulması, yaşanabilecek hukuki ihtilaflarda kanıtlayıcı belge olması ve şirket yükümlülüklerinin açıkça belirlenmesi açısından önem arz etmektedir.

Kamu idaresi cevabında özetle; sabit ücret politikası yerine yetkinliğe göre farklı ücretlendirme yapılabilmesi için ücret bilgisinin sözlü verilir kabul sağlandığı, personel motivasyonunun sektöre uğramaması ve bilgi güvenliği politikası gereği sözleşmelerde ücret belirtilmediği açıklamasını yapmıştır. Ayrıca, belirli kriterlere göre (eğitim, tecrübe, çalışma yılı gibi) kadro derecelerinin yer aldığı ücret tablolarının hazırlanarak yönetim kurulu kararı alındığını, personele ücret bildirim formu ile bildirim yapılacağını ve 2022 yılında düzenlenecek sözleşmelere ücret bilgisinin ekleneceğini bildirmiştir.

İdare cevabında belirtilen gerekçelerin hiçbiri, ücretin yazılı sözleşmede yer almamasını haklı kılacak açıklamalar değildir. Sözleşmede ücretin belirtilmesi, farklı ücret uygulanmasını engellemeyeceği gibi motivasyonu ve bilgi güvenliği politikasını etkileyen bir faktör de değildir. Bu açıklamalar geçerli olsaydı, sözleşmelerde ücretin yazılmaması gibi yasal bir düzenleme olması gerekirdi. Üstelik, sözleşmeye ücretlerin yazılması mevzuat gereği

zorunludur. Nitekim idare, bulguda belirtilen hususları karşılayacak şekilde 2022 yılında düzeltme yaptığını bildirmiştir.

Bu çerçevede, şirket çalışanları ile mevzuat hükümlerine uygun şekilde sözleşme yapılması; yapılan iş sözleşmelerinde ücretlere yer verilmesi veya yazılı bildirimde bulunulması gerekmektedir.

BULGU 4: Doğrudan Temin Kapsamında Yapılan Alımlarda Yasaklılık Teyidinin Yapılmaması

4734 sayılı Kamu İhale Kanunu'nun 22'nci maddesinin (d) bendi hükümleri doğrultusunda gerçekleştirilen alım işlerinde yasaklılık teyidinin yapılmadığı görülmüştür.

Kamu İhale Genel Tebliği'nin "*Yasaklılık teyidi*" başlıklı 30'uncu maddesi uyarınca doğrudan teminin sadece (d) bendine göre belirlenen limit dâhilinde yapılan alımlarda, alım yapılacak kişinin ihalelere katılmaktan yasaklı olup olmadığının teyit edilmesi zorunludur. Bahsi geçen kişinin yasaklı olduğunun anlaşılması hâlinde bu kişiden alım yapılmamalıdır.

Şirket cevabında, 2022 yılı itibariyle yasaklılık teyitlerinin yapılmaya başlandığını belirtse de yapılan incelemede, EJDER AŞ tarafından 2021 yılında 4734 sayılı Kanun kapsamında parasal sınırlar dâhilinde yapılan tüm alımlarda yasaklılık teyidinin yapılmadığı tespit edilmiştir.

Bu itibarla, yukarıda yer verilen ve açıklanan mevzuat gereğince söz konusu alımlarda yasaklılık teyidinin yapılması ve çıkan sonuca göre alımın yapılması sağlanmalıdır.

BULGU 5: Kredi Kartı ile Yapılan Tahsilatın Banka Hesabına Aktarılmasında Mevzuatla Belirlenen Sürenin Aşılması

Kredi kartı ile yapılan tahsilatların Şirketin banka hesaplarına aktarılmasında, Kamu Haznedarlığı Yönetmeliği hükümlerine aykırı olarak 20 günlük sürelerin aşıldığı görülmüştür.

07.03.2019 tarih ve 810 sayılı Cumhurbaşkanı Kararı ile yayımlanan Kamu Haznedarlığı Yönetmeliği'nin "Kapsam" başlıklı 2'nci maddesinde; belediyelerin sermayesinin yarısından fazlasına sahip olduğu şirketlerin de kapsamda olduğu belirtilmiştir. Aynı Yönetmelik'in "Uygulama ve Kullanılacak Araçlar" başlıklı 5'nci maddesine göre, kurumların yurtiçinde yerleşik tüm bankalar aracılığıyla kredi kartı ile yaptıkları tahsilatın azami 20 gün içerisinde ilgili kurumun kamu sermayeli banka hesabına aktarılması gerekmektedir.

Şirket, iki banka aracılığıyla kredi kartı ile tahsilat yapmaktadır. Ancak kredi kartı ile yapılan tahsilatların 30 gün veya daha uzun sürelerle banka hesaplarına aktarıldığı görülmüştür. Şirket cevabında, 2022 yılı itibariyle mevzuata uygun çalışmaların başlatılacağını belirtmiştir.

Kurumun kredi kartı ile yapılan tahsilatlarının mevzuatta belirtilen azami süreler dikkate alınarak banka hesabına aktarılması için gerekli tedbirler alınmalıdır.

BULGU 6: Şirket İşletmelerinde Yemek Kartı ile Ödeme Kabul Edilmesine Yönelik İlgili Firmayla Yapılan Anlaşmada Komisyon Oranına Yer Verilmemesi

Şirket işletmelerinde S... Kart ile ürün satışı yapılmasına yönelik sözleşmede, firmaya ödenecek komisyon oranına yer verilmemiştir.

Şirket ile ilgili firma arasında 13.07.2020 tarihinde imzalanan protokol ile şirket işletmelerinde S... Cep Pos üzerinden ödeme kabul edilmeye başlanılmıştır. Bu kapsamda, şirketin belli işletmelerinde müşteriler S... kart ile ödemelerini yapabilmektedirler. Ancak şirket ile firma arasında yapılan anlaşmada firmaya ödenecek komisyon bedeline ilişkin bir düzenleme yapılmamış, uygulamada satışlar üzerinden %7 komisyon ödenmiştir.

Kamu kaynağı kullanan belediye şirketlerinin ticari esaslara göre yürüttüğü faaliyetlerde kriter ve koşulların açıkça belirlenmesi ve hükme bağlanması, şirket menfaatlerin gözetilmesi açısından önem arz etmektedir.

Şirket cevabında özetle, 2022 yılı itibariyle ilgili sözleşmede komisyon oranının belirlendiğini belirtmiştir.

Bu bağlamda, S... kart sahiplerine yapılan satışlardan ilgili firmaya ödenecek komisyon bedelinin sözlü anlaşmalar yerine, sözleşme hükmüne bağlanması ve tarafların hak ve yükümlülüklerinin net olarak belirlenmesi, yaşanabilecek hukuki uyuşmazlıklara kanıt oluşturacak ve şirket faaliyetlerinde şeffaflığın sağlanmasına katkısı olacaktır.

BULGU 7: Şirket Tarafından İlane Çıkılmadan Mevsimlik İşçi Alımı Yapılması

Mevsimlik İşçi alımlarının ilana çıkılmadan, doğrudan görüşme yönetimiyle yapıldığı tespit edilmiştir.

29.6.2009 tarihli ve 2009/15188 no.lu Bakanlar Kurulu Kararıyla çıkarılan Kamu Kurum ve Kuruluşlarına İşçi Alınmasında Uygulanacak Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik

ile kamu kurum ve kuruluşlarına, iş kanunları hükümlerine göre çalıştırılmak üzere, sürekli veya geçici işçi alınmasına ilişkin usul ve esasları belirlenmiştir. Anılan Yönetmeliğin “Kapsam” başlıklı 2’inci maddesine göre, belediyelerin Türk Ticaret Kanunu’na göre kurdukları şirketler için bu Yönetmelik hükümleri uygulanmaz. Ancak maddenin son fıkrasına göre, bu kapsamdaki işçi alım ilanlarının Türkiye İş Kurumu’na bildirilmesi zorunludur ve bu ilanların Kurum internet sitesinde ve ilgili kamu kurum ve kuruluşunca uygun görülen iletişim araçları ile kamuoyuna duyurulması gerekmektedir. Aynı maddede ayrıca, kamu kurum ve kuruluşlarının işçi alımının adil ve şeffaf bir şekilde yapılmasını sağlayacak diğer tedbirleri de alması gerektiği belirtilmiştir.

Yapılan incelemede, EJDER A.Ş. tarafından 2021 yılında sezonluk 28 işçi alımı yapılmıştır. Ancak işçi alımları Türkiye İş Kurumu’na bildirilmeden, Kurum internet sitesinde ve ilgili kamu kurum ve kuruluşunca uygun görülen iletişim araçlarıyla kamuoyuna duyurulmadan, doğrudan görüşme yönetimiyle yapılmıştır.

Kamu idaresi cevabında özetle,

- 2021 yılı ve öncesinde İş-Kur üzerinden personel alım hizmeti gerçekleştirildiğini, kayak merkezlerinde çalışan personelin bu süreç içerisinde teknik donanım kazandığını ve tecrübelendiğini, mekanik tesisler, suni karlama ve arama kurtarma faaliyetlerinde tecrübesiz personellerin bu lokasyonlarda görevlendirilemeyeceğini,
- Geçmiş yıllarda İş-Kur üzerinden çalıştırılan ve sözleşmesi sona eren ve sonraki senede ihtiyaç duyulan personelin İş-Kur tarafından yapılan işe başlama programı ve benzeri programlara başvuru şartlarını taşımadığından yetişmiş, müşteri sağlığını muhafaza edebilecek tecrübedeki bazı personelin direkt alım mecburiyeti doğduğunu,
- 2022 yılında geçmiş yıllarda olduğu gibi İş-Kur üzerinden sezonluk personel çalıştırıldığını ve İş-Kur programlarında ön görüldüğü şekilde personel istihdamı yapıldığını,

Belirtmiştir.

Şirketin özellikle can güvenliği ile ilgili faaliyetlerinde yetişen ve donanım kazanan personelin istihdam edilmesi önem arz eden bir konudur. Bulguda alımlar için ilan yapılması gerektiği hususu vurgulanmış olup, idare elbette işin özelliğine göre aradığı kriterleri belirlemeli ve işin gerektirdiği bilgi, sorumluluk ve tecrübeye sahip kişileri istihdam etmelidir.

Diğer taraftan kamu kaynağı kullanan idare olarak işe alımların kamuoyuna duyurularak şeffaf şekilde yapılması önem arz etmektedir.

Yukarıda belirtilen yasal düzenlemelere uygun şekilde, şirketin işçi alımlarında ilana çıkılmalı ve işe alımların adil ve şeffaf bir şekilde yapılması için gerekli tedbirler alınmalıdır.

BULGU 8: Şirketin Personelinin Erzurum Büyükşehir Belediyesinde Görevlendirilmesi

Şirketin bazı çalışanları herhangi bir karşılık veya bedel alınmadan Erzurum Büyükşehir Belediyesinde görevlendirilmiştir.

Ejder A.Ş. 6102 sayılı Türk Ticaret Kanunu hükümlerine göre kurulmuş, sermaye şirketi statüsünde bir anonim şirkettir ve ayrı bir tüzel kişiliğe sahiptir. Tüzel Kişilik, 4721 sayılı Türk Medeni Kanunu'nun 47 ve 6102 sayılı Türk Ticaret Kanunu'nun 16'ncı maddelerinde düzenlenmiştir.

4721 sayılı Türk Medeni Kanunu'nun 47'nci maddesine göre; başlı başına bir varlığı olmak üzere örgütlenmiş kişi toplulukları ve belli bir amaca özgülenmiş olan bağımsız mal toplulukları, kendileri ile ilgili özel hükümler uyarınca tüzel kişilik kazanırlar.

Anılan yasal düzenleme çerçevesinde Ejder A.Ş, kendisini oluşturan kişilerden, yani Erzurum Büyükşehir Belediyesinden ayrı bir hukuki varlığa sahiptir.

6102 sayılı Türk Ticaret Kanunu'nun tüzel kişi tacirleri tanımlayan 16'ncı maddesinde; özel hukuk hükümlerine göre yönetilmek veya ticari şekilde işletilmek üzere belediye tarafından kurulan kurum ve kuruluşların da tacir sayılacağı belirtilmiştir. Aynı Kanun'un 18'nci maddesine göre de her tacirin, ticaretine ait bütün faaliyetlerinde basiretli bir iş adamı gibi hareket etmesi gerekmektedir.

6102 sayılı Kanun'un 369'uncu ve 626'ncı maddelerinde ise; şirket yönetim kurulu üyeleri ile müdürler, görevlerini tüm özeni göstererek yerine getirmek ve şirket menfaatlerini dürüstlük kuralı çerçevesinde gözetmekle yükümlüdürler.

Yapılan incelemede; EJDER A.Ş. tarafından istihdam edilen ve ücreti ödenen sekiz çalışanın, belediye ile herhangi bir iş ilişkisi olmadan ve bedel alınmaksızın Erzurum Büyükşehir Belediyesi'nde görevlendirildiği görülmüştür. Şirket cevabında ise, Erzurum Büyükşehir Belediyesinde görevlendirilmiş personellerin yeniden şirkette görevlendirileceğini

belirtmiştir.

Ejder A.Ş. sermayesinin tamamı Erzurum Büyükşehir Belediyesi'ne ait olmakla birlikte, hukuksal olarak belediyeden ayrı bir tüzel kişiliğe sahiptir ve işlemlerinde şirket menfaatlerinin gözetilmesi gerekmektedir.

BULGU 9: Şirketin Envanter Defterinin Mevzuatın Öngördüğü Bilgiyi İçermemesi

Şirketin, 6102 sayılı Türk Ticaret Kanunu'na göre tutulması zorunlu defterlerden olan envanter defteri bulundurmasına karşın, envanter defterinde şirket envanterine ilişkin bilgilerin yer almadığı görülmüştür.

6102 sayılı Türk Ticaret Kanunu'nun 66'ncı maddesinde her tacirin ticari işletmesinin açılışında, taşınmazlarını, alacaklarını, borçlarını, nakit parasının tutarını ve diğer varlıklarını eksiksiz ve doğru bir şekilde gösteren ve varlıkları ile borçlarının değerlerini teker teker belirten bir envanter çıkaracağı ve açılıştan sonra her faaliyet döneminin sonunda da böyle bir envanter düzenleyeceği hüküm altına alınmıştır.

Söz konusu Kanun'un "Defter tutma yükümlülüğü" başlıklı 64'üncü maddesinde ise her tacirin, ticari defterlerini işletmenin faaliyetleri ve finansal durumu hakkında fikir verebilecek şekilde tutmak ve bu amaçla defterlerinde, ticari işlemleriyle ticari işletmesinin iktisadi ve mali durumunu, borç ve alacak ilişkilerini açıkça görülebilir bir şekilde ortaya koymak zorunda olduğu; böylece işletme faaliyetlerinin oluşumu ve gelişmesinin bu defterlerden izlenebileceği belirtilmiştir. Ancak bu Kanun'un defter tutma, envanter, mali tabloların düzenlenmesi, saklama ve ibraz hükümlerinin 213 sayılı VUK ile diğer vergi kanunlarının aynı hususları düzenleyen hükümlerinin uygulanmasına engel teşkil etmeyeceği de hüküm altına alınmıştır.

Bu bağlamda, 213 sayılı VUK'un 182'nci maddesi bilanço esasında tutulacak defterleri yevmiye defteri, defteri kebir ve envanter defteri olarak saymış ve 185'inci maddesi ise envanter defterinin nasıl olması gerektiğine ilişkin açıklamalara yer verilmiştir. Buna göre; envanter defterine işe başlama tarihinde ve müteakiben her hesap döneminin sonunda çıkarılan envanterler ve bilançoların kaydedileceği ve envanter defterinin ciltli ve sayfalarının müteselsil sıra numaralı olacağı açıkça belirtilmiştir.

Yine 213 sayılı Kanun'un 186'ncı maddesi bilanço günündeki işletmeye dâhil mevcutları, alacakları ve borçları saymak, ölçmek, tartmak ve değerlemek suretiyle kesin bir şekilde ve müfredatlı olarak tespit etme işlemi envanter çıkarmak olarak tanımlamıştır.

Anılan Kanun'un 188'nci maddesinde ise, envanter esas itibariyle defter üzerine çıkarılmakla birlikte, işlerinde geniş ölçüde ve çeşitli mal kullanan büyük müesseselerin envanterlerini listeler halinde tanzim edebilmesine imkan vermiş ve bu durumda envanter listelerinin sayfa üzerinden numaralanarak sıralanması; envanterin tanzim tarihine göre tarihlenmesi; envanteri çıkaran memur ile işletme sahibi veya vekili tarafından imzalanması ve envanter defteri tutulması gibi şartlar getirilmiştir. Ayrıca bu esaslar doğrultusunda envanter listeleri düzenleyenlerin liste içeriklerini envanter defterine icmalen kaydetmelerini emretmiştir.

Yapılan incelemede EJDER A.Ş.'nin yevmiye defteri, defteri kebir ile birlikte envanter defteri de düzenlediği ve kanuni süreler içerisinde notere onaylattığı tespit edilmiş; ancak defterde işletmenin taşınmazları, alacakları, borçları, nakit parası, maddi ve maddi olmayan duran varlıkları vs. olması gerekirken, bu bilgilere yer verilmediği görülmüştür. Ancak şirket cevabında, envanter defterinin mevzuatın öngördüğü şekilde tutulacağını ifade etmiştir.

Şirketin envanter defterinde envanter bilgilerine yer verilmemiş olması, envanter çıkarmadan beklenen şirketin mevcut malvarlığı, alacakları, stokları, faaliyetleri ve finansal durumunu izlemek; kısaca şirketin sürdürülebilirliğini değerlendirmek ve düzeltici tedbirler almak için ihtiyaç duyulan bilgilerin karşılanmamasına yol açmaktadır. Bu çerçevede, envanter defteri tutulmasından beklenen faydanın sağlanabilmesinin, şirketin durumunu ve faaliyetlerini değerlendirilmesine imkan verecek şekilde mevzuatta öngörülen bilgileri içermesine bağlı olduğu açıktır.

BULGU 10: Şirketin Mali Kaynaklarının Kamuya Ait Olan Mevduat ve Katılım Bankalarında Değerlendirilmemesi

Şirket mali kaynaklarının değerlendirilmesinde, Kamu Haznedarlığı Yönetmeliği'nde yer alan düzenlemelere uyulmadığı görülmüştür.

08.03.2019 tarih ve 30708 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Kamu Haznedarlığı Yönetmeliği'nin "Kapsam" başlıklı 2'nci maddesinde; belediye şirketlerinin kapsamda yer aldığı belirtilmiştir.

Anılan Yönetmelik'in 5'inci maddesinin 2'nci fıkrasında uygulama ve kullanılacak araçlar açıklanmıştır. Madde hükmüne göre, genel bütçe kapsamı dışındaki kamu idareleri, kendi bütçeleri veya tasarrufları altında bulunan her türlü mali kaynaklarını kamu sermayeli bankalarda şu araçları kullanarak değerlendirmekle yükümlüdür:

”a) TL cinsi vadesiz ve/veya vadeli mevduat ile özel cari hesap ve/veya katılma hesabı.

b) Gerekli görülmesi halinde ve ihtiyaçları ölçüsünde döviz cinsi ödemeleri için vadeli ve/veya vadesiz mevduat ile özel cari hesap ve/veya katılma hesabı.

c) İhale, doğrudan satış, ihale öncesi rekabetçi olmayan teklif ya da ikincil piyasadan doğrudan ya da ters repo yoluyla temin etmek suretiyle 4749 sayılı Kanun kapsamında Bakanlıkça ihraç edilen borçlanma senetleri ve/veya kira sertifikaları.

ç) Organize para piyasalarında TL cinsi borç verme işlemleri.

d) Kamu sermayeli bankalar tarafından ihraç edilen borçlanma araçları ile 7/6/2013 tarihli ve 28670 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Kira Sertifikaları Tebliği (III-61.1) uyarınca kamu sermayeli katılım bankalarının kaynak kuruluş/fon kullanıcı olarak yer aldığı kira sertifikaları ihracı ve katılım bankacılığı prensiplerine uygun piyasalarda emtia alım satımına dayalı katılım bankacılığı prensiplerine uygun finansman yöntemleri.”

Kamu Haznedarlığı Yönetmeliği kapsamında yer alan EJDER A.Ş.’nin kendi bütçesi veya tasarrufu altında bulunan her türlü mali kaynakları yarısından fazlası doğrudan ve/veya dolaylı olarak kamuya ait olan diğer mevduat ve katılım bankalarında değerlendirilmesi gerekmektedir. Ancak yapılan incelemede Şirketin tasarrufu altındaki kaynaklarından bir bölümünün mevzuatta belirtilen nitelikleri taşımayan bankalarda değerlendirildiği tespit edilmiştir. Şirket cevabında, 2022 yılı itibariyle sadece kamuya ait olan mevduat ve katılım bankalarında vadeli hesapların kullanılmaya başlandığını belirtmiştir.

Yukarıda açıklandığı üzere, Şirketin tasarrufu altındaki mali kaynakların ilgili mevzuat hükümleri ve açıklamalara uygun olarak değerlendirmesi gerekmektedir.

BULGU 11: Yasal Geçerliliği Olmayan Alacak Temliknamelerinin Kabul Edilmesi Sonucu, Şirket Alacaklarının Şüpheli Alacak Haline Gelme Riski Oluşması

Asıl borçlu açısından yasal geçerliliği olmayan alacak temliknameleri kabul edilerek, şirket alacaklarının şüpheli alacak haline dönüşme riskinin oluşturulmuştur.

Ejder AŞ, 2021 yılında Erzurum Büyükşehir Belediyesinin diğer şirketleri ve bazı özel şirketlerle olmak üzere toplam 7.230.265,93 TL tutarında 12 alacak temliknamesi kabul etmiştir. Alınan temliknamelerde alacağın devrine engel oluşturan bir husus olup olmadığı değerlendirilmemiştir.

Şirketin kabul ettiği temliknamelerin tamamının esas borçlusu Erzurum Büyükşehir Belediyesidir. Alacağın temliki, yani alacağın başkasına devredilmesi; “alacağın devri” olarak 6098 sayılı Türk Borçlar Kanunu’nun 183 ila 194’üncü maddelerinde düzenlenmiştir. Söz konusu kanun hükümlerine göre kanun, sözleşme veya işin niteliği engel olmadıkça alacaklı, borçlunun rızasını aramaksızın alacağını üçüncü bir kişiye devredebilir.

Özel hukuk tüzel kişilerinden farklı olarak kamu kuruluşlarından alacakların devrine, yasal düzenlemeler ve sözleşmelerle bazı kısıtlamalar getirilmiştir. Bu kısıtlamalar şöyle özetlenebilir:

- Mahalli İdareler Harcama Belgeleri Yönetmeliği’nin “*Ödemenin kimlere yapılacağı*” başlıklı 7/g maddesine göre; noterce onaylanmış alacak temliknamesinin varlığı halinde ödemenin alacağı temellük eden kişiye yapılması gerekmektedir.

- Kamudan olan alacaklar genellikle mal ve hizmet alımı veya yapım işleri ihalelerinden doğan hakedişlere ilişkin olduğundan söz konusu ihalelere ilişkin sözleşmelerde alacağın temlikini yasaklayan hükümler bulunmaktadır.

- ✓ Hizmet alımı ile yapım işlerine ilişkin tip sözleşmelerinde “*Yüklenici yapılan işe ilişkin hakediş ve alacaklarını idarenin yazılı izni olmaksızın başkalarına devir veya temlik edemez.*” hükmü bulunmaktadır.

- ✓ 4857 sayılı İş Kanunu’nun 35’inci ve 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununun 93’ncü madde hükümlerine göre, işçilerin aylık ücretleri ile sigortalılar ve hak sahiplerinin gelir, aylık ve ödenekleri, sağlık hizmeti sunucularının genel sağlık sigortası hükümlerinin uygulanması sonucu kurum nezdinde doğan alacakları, devir ve temlik edilemez.

- ✓ 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun’un “Amme alacağı ödenmeden yapılmayacak işlemler ile işlem yapanların sorumlulukları” başlıklı 22/A maddesinde; “... *Bu madde kapsamında zorunluluk getirilen ödemelere ilişkin olarak işçi ücreti alacakları hariç olmak üzere, yapılacak her türlü devir, temlik ve el değiştirme, Maliye Bakanlığına bağlı tahsil dairelerine vadesi geçmiş borcu karşılayacak kısım ayrıldıktan sonra kalan kısım üzerinde hüküm ifade eder.*” hükmü bulunmaktadır.

✓ Söz konusu Kanuna istinaden yayımlanan Tahsilat Genel Tebliği'nde (Seri: A Sıra No: 1); "... Diğer taraftan, vadesi geçmiş borç durumunu gösterir belgenin aranılmasını gerektiren ödemelere ilişkin olarak işçi ücreti alacakları hariç olmak üzere, hak sahibi tarafından yapılacak her türlü devir, temlik ve el değiştirme, tahsil dairelerine vadesi geçmiş borcu karşılayacak kısım ayrıldıktan sonra kalan kısım üzerinde hüküm ifade edecektir.

Yapılan incelemede, şirketin kabul ettiği temliknamelerin tamamında noter onayı ile SGK ve vergi borcunun olmadığına ilişkin bir yazı bulunmadığı tespit edilmiştir.

Temlik edilen alacakların asıl borçlusu Erzurum Büyükşehir Belediyesidir. Erzurum Büyükşehir Belediyesi ise, yukarıda açıklanan yasal düzenlemelere uygun ödeme yapmak zorundadır. Diğer bir ifade ile Erzurum Büyükşehir Belediyesi, sadece noter onaylı temliknamelerin ödemesini yapabilir. Ayrıca, hak sahipleri tarafından söz konusu ödemelere ilişkin olarak devir, temlik ve el değiştirme işlemi yasal çerçevede yapılmış olsa dahi, Erzurum Büyükşehir Belediyesi'nin ödenecek tutardan alacaklıların SGK ve vergi borçları tutarı kadar kesinti yaparak, ilgili tahsil dairesi hesabına aktarması ve kalan tutarın alacaklıya ödenmesi gerekmektedir.

Ayrıca, temliknamesi kabul edilen şirketlerin bazılarının alacağını temlik etmesi yasal olarak mümkün değildir. Örneğin; Erzurum Büyükşehir Belediyesi Kariyer AŞ, belediyenin personel şirkettir. Personele ilişkin alacakların temlik kanunlarla kısıtlanmıştır, bu alacaklar temlik edilemez. Temliknamesi kabul edilenler arasında Erzurum Büyükşehir Belediyesinden alacağı nakdi yardımları temlik eden dernekler ile yapım sözleşmelerinden alacağı olan Erzurum Büyükşehir Belediyesi şirketleri de bulunmaktadır. Erzurum Büyükşehir Belediyesi Gençlik Spor Kulübü Derneğinin ise; belediyeden alacağı nakdi yardımları temlik etmesinin ise hiçbir hukuki altyapısı bulunmamaktadır.

Ejder AŞ'nin 2021 yılında Erzurum Büyükşehir Belediyesinin diğer şirketleri, Büyükşehir Belediyesinin yardım yaptığı dernekler ve bazı özel şirketlerden kabul ettiği temliknameler ile Erzurum Büyükşehir Belediyesi asıl borçlu durumuna gelmiştir. Ejder AŞ'ye borçlu duruma gelen Erzurum Büyükşehir Belediyesinin söz konusu borcu ödemesi, yukarıda açıklanan yasal düzenlemelerle kısıtlanmıştır, ödenemez.

Kamu idaresi cevabında özetle, alacakların gecikmesi ve yaşanabilecek nakit sıkıntılarının yaşanmaması adına vadesi gelmiş alacakların bir kısmı için temlik yolu ile tahsilat yapıldığını belirtmiştir. Ancak yukarıda da bahsedildiği üzere, şirketin kabul ettiği temliknamelerin tamamında noter onayı ile SGK ve vergi borcunun olmadığına ilişkin bir yazı

bulunmamaktadır ve temliknamesi kabul edilen şirketlerin bazılarının alacağını temlik etmesi ise yasal olarak mümkün değildir. Ayrıca bazı temliknameler Ejder AŞ'ye borçlu duruma gelen Erzurum Büyükşehir Belediyesinin söz konusu borcu ödemesi kısıtlanmıştır.

Bu nedenlerle yasal geçerliliği olmayan alacak temliknameleri kabul edilmeyerek, şirket alacaklarının şüpheli alacak haline dönüşme riskinin oluşturulmaması gerekir.

BULGU 12: Yönetim Kurulu Tarafından Bazı Harcamaların Parasal Sınırlarının Belirlenmemesi

Şirketin başka yerde görevlendirilen çalışanlara ödenecek harcırah tutarları gibi bazı harcamalara ilişkin sınırların belirlenmediği tespit edilmiştir.

6102 sayılı Türk Ticaret Kanunu'nun 374'üncü ve 375'nci maddelerinde, Yönetim Kurulunun, kanun ve esas sözleşme uyarınca genel kurulun yetkisinde bırakılan alanlar dışında, şirketin işletme konusunun gerçekleştirilmesi için her çeşit iş ve işlemler hakkında karar alma yetkisi bulunmaktadır.

Şirket çalışanlarının başka yerde görevlendirilmesi halinde ödenecek harcırah bedeli yönetim kurulu tarafından belirlenmemiştir. Uygulamada memurlar için uygulanan harcırah baz alınmakta, ayrıca yemek bedelleri fatura karşılığı ödenmektedir. Ancak bunun için bir limit veya kriter belirlenmemiştir. Ancak şirket cevabında, 2022 yılı itibariyle yönetim kurulu kararı alınarak ilgili harcamalarda parasal sınırların belirlendiğini ifade etmiştir.

Anılan yasa hükmü çerçevesinde, başka yerde görevlendirilen çalışanlara yapılacak ödemelerinin sınırlarının ve tutarının yönetim kurulu tarafından belirlenmesi önem arz etmektedir.

T.C. SAYIşTAY BAşKANLIğI

06520 Balgat / ANKARA

Tel: 0 312 295 30 00; Faks: 0 312 295 48 00

e-posta: sayistay@sayistay.gov.tr

<https://www.sayistay.gov.tr>